

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologiae Mysticae Sive Exercitiorum Spiritualium Admodum Reverendi Patris P. Aloysii Siderei, Alias Vincentii Caraffa, Societatis Iesv Praepositi Generali, Tomvs ...

ex Italico Latino recenter idiomate opera et studio fidelissimi cuiusdam
interpretis donatus

Iter ad coelum in quatuor partium Semitas seu partes, & Fasciculum
Myrrhæ

Caraffa, Vincenzo

Coloniae Agrippinae, 1660

cap. 10. De Virtute Affabilitatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49363](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49363)

CAP. X.

De Virtute Affabilitatis.

Affabilitas est delectabilis conversatio, ad quam
 obligati sumus ex debito socialis vite, quia homo
 animal sociale. Unusquisque igitur ita se gerere de-
 bet in conversatione humana; ut proximo se reddat
 amabilem & delectabilem: quia, secundum
 philosophum: Nemo potest per diem morari cum tristi, Eth. c. 1.
 nec cum non delectabili. Ergo obligati sumus ex debito
 amicitie; alii delectabiliter convivere: nisi propter
 aliquam causam necesse sit aliquando alios utiliter con-
 versari. Hæc virtus Affabilitatis secernitur à virtute
 civilitatis: quia hæc delectabiliter convivis ex debito
 civilitatis; Affabilitas ex debito socialis vite, esto non
 sufficit amicitia.
 Distinguitur etiam hæc virtus Affabilitatis ab Eu-
 phrasia: quia Affabilitas est conversatio proximo
 in rebus seriis; sed Euphrasia in jocis & in rebus
 levibus, & honestæ recreationis, secundum rectam
 rationem.
 1. Neque desunt huic virtuti actus, qui exerceri
 debent. Primus & principalis est, non afficere tri-
 stitiam proximum, oppugnando, & contradicendo
 illi ejus. Secundus est, placere eidem, & consentire
 illi, quæ ipse sentit in bono: in malo namque esset
 detrimento. Tertius delectare & recreare proximum,
 consolando eum: primo, ut ipsum consoletur, ne in
 solationibus deficiat: secundo, ut in bono proficiat. q. 115. a. 1.
 2. Hi actus debentur proximo ex debito virtutis, & ideo Cajet. q. 155
 propter lucrum principaliter. Quemadmodum, ut a. 1.
 quis dicat verum, & sit verax, observandum est ex de-
 bito honestatis.
 3. Effectus hujus virtutis, secundum Aristotelem,
 est conservatio convictus humani & politicæ conversa-
 tionis: etenim sine mutuâ Affabilitate & Beneplacentiâ
 illa longo tempore durare non possit.
 Pars III, N 4. Vicia

CAP.

9. 116.

4. Vicia contraria huic Virtuti sunt *Litigium* per defectum, & *Adulatio* per excessum. Utroque vitium contrarium Affabilitati: at minus est secundum juxta Cajetanum, quam primum: *Minus* malum excedere in placendo (veluti facit Adulator) quam excedere in contristando (ut facit litigiosus) secundum regulam Philosophi: quia declinandum est in viciis minus virtuti. Et Adulatio virtuti Affabilitati melior est Litigio. Verum advertendum est, quod in litigato & contradicente formaliter opponatur virtuti Affabilitatis, necesse est, ut fiat ex intentione contristandi proximum: quia si fiat ex complexione, malitia vel ex passione, non censetur propterea quilibet litigiosus formaliter; sed solum materialiter.

Ethic. 2.

modum detrahere non ex intentione detraendi, sed quaedam loquacitate, non constituit male dicentem formaliter Detractorem; sed solum materialiter.

Cajet. 9.
116. a. 1.

5. Ratione boni modi exercendi hanc virtutem primo valde nobis advertendum est, ne propter nos nostrum ullam afficiamus tristitiam, sive veram, sive factam: quia hoc ipso, quo contristatur proximum, contristatur etiam Deus, juxta illud dictum a prophetis.

Ephes. 5.

Cat. D. Th.

Nolite contristare Spiritum sanctum Dei. Ut contra ponit S. Thomas: Spiritus sanctus dicitur contristari quando contristatur ille, in quo est Spiritus sanctus. Secundum cor nostrum caritate & benevolentia erga proximum instructum conservare debemus, amantem ut proximum nostrum, & filium Dei (naming caritate & benignitate cordis dependet etiam caritas dulcedo & benignitas sermonis) placide & affabile agendo & conversando cum proximo, secundum consilium Spiritus sancti: Congregationi pauperum affabilem te facito: vel ut alij legunt, amabilem, aut amabilem te facito.

Eccles. 4.

Tertio fugiendus est spiritus contradicendi, qui nos extimulat ad contradicendum in omnibus rebus quibusvis dictis nostri proximi: etenim contradicendi materia tristitia & discordia: sed semper in bono contenti & concordare debemus.

Ultimò procurandum est, ne Affabilitas solum fiat
propter motum naturale; sed eievet se ad finem su-
pernaturalem: delectando & recreando proximum
in gaudio & delectatione spirituali in Deo, & pro-
prie Deum.

CAP. XI.

De Virtute Liberalitatis.

Proprium hujus virtutis officium est, moderari
æstimationem, & affectum, a proinde usum pecu- 2.2. q.117.
niam, rerumque omnium pecunia æstimabilium: art.1.2.3.
non sic superfluum, nec deficientem usum; sed quan-
tum conveniens est rectæ rationi. Quia, ut docet
Thomas, *Bona exteriora habent rationem utilium* q.118.a.1b
Ergo æstimatio, affectus, ususque pecu-
niam regulandus ac mensurandus est à necessitate,
sua conditionem proprii status; & proprium hujus
virtutis objectum erit æstimatio, affectus, ususque
moderatus pecunie, distribuendo & exponendo tam
liberaliter & promptè, quando cunque recta ratio id
postulaverit, idque non propter paupertatem, amicitiam,
aut ratione beneficiorum præstitorum (hæc namque
motiva ad alias pertinent virtutes, nempe ad Misericor-
diam, Amicitiam, & Gratiitudinem) sed propter motum
convenientiæ convictus humani.

1. Principalis actus Liberalitatis est amor moderatus
divitiarum: sicut è contrario principalis actus Ava-
ritie est inordinatus earum amor. Quapropter à
D. Thomâ Avaritia appellatur vitium non carna-
le, sed spirituale: quia consistit in superfluo aff. tu ad q.118.a.6.
pecunias: *Et circa objectum corporale, quod est pecunia,
non quarit delectationem corporalem, sed solum anima-
lem: prout scilicet homo in hoc delectatur, quod divitias
possidet.*

2. Liberalitati duo opponuntur vitia: *Avaritia*
per excessum, quia est immoderatus amor habendi
pecuniam, quam requirit, & postulat proprius status.

